

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

Vedlegg 5: Dataforklaring

Vedlegg til tilstandsrapport for kunnskapsskolen i
Buskerud 2019 - videregående opplæring 17/18

Innhold

1.	BESKRIVELSE AV SØYLEDIAGRAM OG TABELLER	3
1.1	Forkortelser brukt i søylediagram og tabeller	3
1.2	Søylediagram	3
1.3	Tabeller	3
2.	BRUKERUNDERSØKELSER	3
2.1	Elevundersøkelsen	3
2.2	Lærlingundersøkelsen	4
2.3	Årlig rapport	4
2.4	Lærebedriftsundersøkelsen	4
3.	HJERNEN&HJERTET (H&H)	4
3.1	Tidspunkt for datainnhenting	4
3.2	Standardfilter	7
3.3	Skala 1-5	8
3.4	Fargekoding	8
3.5	Indikatorveiledning	8
4.	DATA	9
4.1	Udir.no	9
4.2	Vigo	9
4.3	SSB	10
4.4	Skoleadministrativt system Extens	10

1. Beskrivelse av søylediagram og tabeller

1.1 Forkortelser brukt i søylediagram og tabeller

ID = Idrettsfag

MD = Musikk, dans og drama

ST = Studiespesialisering

KDA = Kunst, design og arkitektur

ME = Medier og kommunikasjon (ny ordning: studieforbereende fag)

BA = Bygg- og anleggsteknikk

DH = Design og håndverk

EL = Elektrofag

HO = Helse- og oppvekstfag

MK = Medier og kommunikasjon (gammel ordning: yrkesfag)

NA = Naturbruk

RM = Restaurant- og matfag

SS = Service og samferdsel

TIP = Teknikk og industriell produksjon

1.2 Søylediagram

Søylediagrammene i tilstandsrapporten 2019 er bygd opp slik at søylene viser resultatene for Buskerud Fylkeskommune. Det er tre søyler per utdanningsprogram, hvorav de lengst til venstre og lyseste av søylene viser resultatet fra for to år siden, de midtre og litt mørkere søylene viser resultatet fra i fjor og de lengst til høyre og mørkeste søylene viser det ferskeste resultatet. For det ferskeste resultatet er også tallverdien synlig. Til sammenligning vises det ferskeste nasjonale resultatet med små grå firkanter og tallverdi. Helt til venstre i diagrammet vises det samlede resultatet for Buskerud Fylkeskommune med litt mørkere søyler, bortsett fra ved resultater fra undersøkelser med ferskeste resultater, hvor fargekoder som viser grad av tilfredshet er hentet fra Hjernen og Hjertet. Fargeforklaringen følger i kapittel 3.4.

1.3 Tabeller

Tabellene i tilstandsrapporten 2019 er bygd opp av kolonner med data fra ulike år og enkelte steder nasjonalt snitt til sammenligning. Radene er delt opp på utdanningsprogram og en totalsum på nederste rad eller ulike spørsmål fra brukerundersøkelser. I tabeller med piler viser pilene signifikante endringer fra forrige år, hvorvidt årets tall er høyere ↗, lavere ↘ eller lik →. Pilene gir utslag opp eller ned dersom endringen er på +/- 0,3 eller mer.

2. Brukerundersøkelser

I tilstandsrapporten 2019 benyttes det tall fra brukerundersøkelser gjennomført høsten 2018 (altså skoleåret 2018/19) i motsetning til øvrige indikatorer i rapporten der det benyttes tall fra skoleåret 2017/18. Dette er fordi det antas at elevene såpass tidlig i skoleåret, baserer mye av besvarelsene sine på erfaringene fra forrige skoleår.

2.1 Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen er en årlig undersøkelse der elever får si sin mening om læring og trivsel i skolen. Svarene brukes av skolen, kommunen og staten for å gjøre skolen bedre. I høstsemesteret er det obligatorisk for skolene å gjennomføre Elevundersøkelsen på 7. og 10. trinn og på Vg1. Ved alle videregående skoler i Buskerud gjennomføres undersøkelsen også for Vg2 og Vg3.

Skalen i undersøkelsen går som hovedregel fra 1 (minst fornøyd) til 5 (mest fornøyd).

2.2 Lærlingundersøkelsen

Lærlingundersøkelsen gjennomføres i perioden 15. oktober – 15. desember. Fylkeskommunen er pålagt å gjennomføre undersøkelsen. Utvalget består av alle lærlinger og lærekandidater som har vært i lære mer enn 11 mnd. per 1. oktober i valgte år. Buskerud oppnådde i 2018 en svarprosent på 63. Dette er høyeste oppnådd svarprosent i perioden undersøkelsen er gjennomført i fylket.

2.3 Årlig rapport

Årlig rapportering fra alle godkjente lærebedrifter til fylkeskommunen er gjennomført for første gang som en undersøkelse via Utdanningsdirektoratets portal i perioden 15. oktober til 15. desember. Målgruppen består av 812 respondenter, fordelt på selvstendige lærebedrifter (231), opplæringskontorer (37) og medlemsbedrifter (544). Andelen som har svart er 75% av de selvstendige lærebedrifter sine respondenter, 81% av opplæringskontorene og 52% av medlemsbedriftene. Samlet gir dette en svarprosent på 59%. Undersøkelsen er ikke anonym.

2.4 Lærebedriftsundersøkelsen

Lærebedriftsundersøkelsen er gjennomført som en forlengelse av Årlig rapportering i perioden 15. oktober til 15. desember. Undersøkelsen er anonym. Utvalget for undersøkelsen er styrt av Utdanningsdirektoratet. Lærebedriftsundersøkelsen er besvart av 301 av 775 respondenter, og hadde en svarprosent på 39%. Dette er så lavt at den må brukes med forsiktighet, og utgjør en nedgang i fra tidligere år. Svarprosenten var høyere for selvstendige lærebedrifter – 43%, enn for respondenter i opplæringskontor – 37%. Flere opplæringskontor har ikke distribuert undersøkelsen til respondenter i sine medlemsbedrifter. Selvstendige lærebedrifter har kun 1 respondent hver i lærebedriftsundersøkelsen.

3. Hjernen&Hjertet (H&H)

Hjernen&Hjertet er en kvalitetsplattform for videregående opplæring laget av Rambøll i oppdrag for 17 fylkeskommuner. Oslo og Sogn og Fjordane deltar ikke i samarbeidet. Data hentes hovedsakelig fra VIGO-systemet til fylkeskommunene, og fra Skoleporten (Utdanningsdirektoratet).

3.1 Tidspunkt for datainnhenting

Under ligger en oversikt over når Rambøll mottar ny data fra VIGO til oppdatering av tall i Hjernen&Hjertet. Fra Rambøll mottar data, skal data behandles og legges inn i Hjernen&Hjertet.

Hva oppdateres til hvilken dato?

Inntakselever for kommende skoleår.

Dato for oppdatering i Hjernen&Hjertet: 20. juli*

Uttreksdato fra VIGO: 11. juli

Første datalevering med søkere for kommende skoleår. Under "Forutsetninger" blir kategorien "Søkere" tilføyet.

Elev- og karakterdata for nettopp avsluttet skoleår.

Dato for oppdatering i Hjernen&Hjertet: 20. juli*

Uttreksdato fra VIGO: 11. juli

Første datalevering med data for temaene "Læringsresultater" og "Gjennomføring" for nettopp avsluttet skoleår.

Disse tallene oppdateres:

- Under "Forutsetninger" blir tall for nettopp avsluttet skoleår oppdatert.
- Under "Læringsresultater" blir tall for nettopp avsluttet skoleår gjort tilgjengelig.
- Under "Gjennomføring" blir tall for "Fullført og bestått", "Sluttet", og "Fravær" for nettopp avsluttet skoleår gjort tilgjengelig.
- Under "Gjennomføring" blir også tall for et nytt skoleår tilføyet i kategoriene "Gjennomføring i løpet av 5 år" og "Gjennomføring i løpet av 6 år".

Inntakselever for kommende skoleår.

Dato for oppdatering i Hjernen&Hjertet: 12. august*

Uttreksdato fra VIGO: 17. juli

Oppdatert data for søkere for kommende skoleår. Under "Forutsetninger" blir tall i kategorien "Søkere" oppdatert.

Inntakselever for kommende skoleår.

Dato for oppdatering i Hjernen&Hjertet: 24. august*

Uttreksdato fra VIGO: 15. august

Oppdatert data for søkere for kommende skoleår. Under "Forutsetninger" blir tall i kategorien "Søkere" oppdatert.

Inntakselever for kommende skoleår.

Dato for oppdatering i Hjernen&Hjertet: 9. september*

Uttreksdato fra VIGO: 31. august

Endelig datalevering for søkere for kommende skoleår. Under "Forutsetninger" blir tall i kategorien "Søkere" oppdatert.

Elevdata for nettopp oppstartet skoleår.

Dato for oppdatering i Hjernen&Hjertet: 4. oktober*

Uttreksdato fra VIGO: 25. september

Første datalevering med data for opptatte elever for nettopp oppstartet skoleår.

Disse tallene oppdateres:

- Under "Forutsetninger" blir kategorien "Søkere" fjernet. I stedet blir tall for inneværende skoleår tilføyet i de andre kategoriene under "Forutsetninger".
- Under "Gjennomføring" blir tall for et nytt skoleår tilføyet for "Overganger" og "Overgang fra yrkesfaglig Vg2".

Elev- og karakterdata for nettopp avsluttet skoleår

Dato for oppdatering i Hjernen&Hjertet: 4. oktober*

Uttreksdato fra VIGO: 25. september

Oppdatering av data for nettopp avsluttede skoleår. Gjennomføringstall og Læringsresultater oppdateres med utsatte el. gjentatte eksamener.

Disse tallene oppdateres:

- Under "Forutsetninger" blir tall for nettopp avsluttet skoleår oppdatert.
- Under "Læringsresultater" blir tall for nettopp avsluttet skoleår oppdatert.
- Under "Gjennomføring" blir tall for "Fullført og bestått", "Sluttet", og "Fravær" for nettopp avsluttet skoleår oppdatert.

- Under "Gjennomføring" blir også tall for senest tilgjengelige skoleår oppdatert for kategoriene "Gjennomføring i løpet av 5 år", og "Gjennomføring i løpet av 6 år".

Elevdata for inneværende skoleår

Dato for oppdatering i Hjernen&Hjertet: 3. november*

Uttreksdato fra VIGO: 20. oktober

Oppdatering av elevdata for inneværende skoleår.

Disse tallene oppdateres:

- Under "Forutsetninger" blir tall for inneværende skoleår oppdatert.
- Under "Gjennomføring" blir tall for senest tilgjengelige skoleår oppdatert for kategoriene "Gjennomføring i løpet av 5 år", og "Gjennomføring i løpet av 6 år".

Elevdata for senest avsluttet skoleår

Dato for oppdatering i Hjernen&Hjertet: 3. november*

Uttreksdato fra VIGO: 20. oktober

Endelig levering av data for nettopp avsluttede skoleår. Gjennomføringstall og Læringsresultater oppdateres med utsatte el. Gjentatte eksamener.

Disse tallene oppdateres:

- Under "Forutsetninger" blir tall for nettopp avsluttet skoleår oppdatert.
- Under "Læringsresultater" blir tall for nettopp avsluttet skoleår oppdatert.
- Under "Gjennomføring" blir tall for "Fullført og bestått", "Sluttet", "Overganger" og "Fravær" for nettopp avsluttet skoleår oppdatert.
- Under "Gjennomføring" blir også tall for senest tilgjengelige skoleår oppdatert for kategoriene "Gjennomføring i løpet av 5 år", og "Gjennomføring i løpet av 6 år".

Elevdata for inneværende skoleår

Dato for oppdatering i Hjernen&Hjertet: 4. desember*

Uttreksdato fra VIGO: 24. november

Oppdatering av data for igangværende skoleår.

Disse tallene oppdateres:

- Under "Forutsetninger" blir tall for inneværende skoleår oppdatert.

Elev- og karakterdata for inneværende skoleår

Dato for oppdatering i Hjernen&Hjertet: 2. mars*

Uttreksdato fra VIGO: 19. februar

Oppdatering for å få fravær og karakterer for termin 1 innlest for inneværende skoleår.

Disse tallene oppdateres:

- Under "Forutsetninger" blir tall for inneværende skoleår oppdatert.
- Under "Læringsresultater" -> "Karakterer i fag" blir det lagt til tall for inneværende skoleår for de figurene som utelukkende viser termin 1-karakterer.
- Under "Gjennomføring" -> "Fravær" blir det lagt til en kategori med termin 1-fravær for inneværende skoleår.
- Under "Gjennomføring" blir tall for "Sluttet" for inneværende skoleår oppdatert.

13. April: Elevdata for inneværende skoleår

Dato for oppdatering i Hjernen&Hjertet: 13. april*
 Uttreksdato fra VIGO: 3. april
 Oppdatering for å få oppdatert elevdata for inneværende skoleår.

Disse tallene oppdateres:

- Under "Forutsetninger" blir tall for inneværende skoleår oppdatert.
- Under "Gjennomføring" blir tall for "Sluttet" for inneværende skoleår oppdatert.

*Data som mottas fra VIGO må behandles manuelt før det kan importeres til Hjernen&Hjertet. Det vil derfor ta noen dager fra uttreksdato til data er oppdatert i Hjernen&Hjertet.

Det vil forekomme forskjeller i resultater mellom Hjernen&Hjertet og resultater i andre portaler. Forskjellene skyldes at portalene har ulike måter for å filtrere og rense data. I tillegg kan det skyldes at det er ulike beregningsmåter og telledatoer for hvem som er med i utvalgene.

3.2 Standardfilter

Hjernen&Hjertet er helt åpne om hvilke filtre som benyttes. Blant annet er det lagt på et standardfilter på indikatorene som er beskrevet under hjelpefanen. Standardfilteret er et filter som legges til data for å dekke hovedgruppen av elever og sortere ut noen elever (som for eksempel vokselever). Standardfilteret baserer seg på type elev, elevens status, skoletype og om eleven avbryter opplæring før 01.10 hvert skoleår. Elevtyper finnes ikke i rådata og er beregnet.

Liste over elevtypene:

- Fagskole (1. posisjon i kurskode=F)
- Voksen (Alder>=25 eller rettstype=V eller elevstatus=V)
- Grunnskole (1. posisjon i kurskode=G)
- Lærekandidat (7. posisjon i kurskode=I eller K)
- Alternativ Vg3 i skole (7. posisjon i kurskode=F)
- Lærefag (siste tre sifre i skolekode=000)
- International baccalaureate (7. posisjon i kurskode=Z)
- Yrkes- og studiekompetanse (7. posisjon i kurskode=P)
- Minoritetsspåklige (7. posisjon i kurskode=C, D, E eller J)
- Særskilt tilrettelagt (7. posisjon i kurskode=A, eller H)
- Normal (ingen av ovenstående elevtyper)

En elev blir gitt den elevtype de først lander i. Hvis en elev for eksempel både lever opp til kriteriet for elevtypen 'Fagskole' og elevtypen 'Lærekandidat' blir eleven gitt elevtypen 'Fagskole' da denne er først på listen.

Standardfilteret for indikatorer fra VIGO er:

- Elevtype = I (International baccalaureate), N (Normal) og Y (Yrkes- og studiekompetanse - YSK)
- Elevstatus = A (Alternativ opplæringsplan), E (Elev) og S (Sluttet)
- Elever som har sluttet før 1.10 hvert skoleår tas bort (disse tas bort generelt)
- Dublettelever tas bort (disse tas bort i alle tilfeller unntatt karakterer i fag)
- Kun elever på offentlige videregående skoler tas med

For fravær og karakterer i fag tas i tillegg elever med Elevstatus=Slutt bort.

For elevstatus A: dette er bare elever som går mot full kompetanse, i motsetning til særskilt-elever som også har Alternativ opplæringsplan, men som ikke planlegger full kompetanse.

3.3 Skala 1-5

Høy verdi betyr positivt resultat. Unntakene er mobbing på skolen hvor lav verdi er positivt og andel elever som opplever mobbing som viser andelen elever (prosent).

3.4 Fargekoding

Et standardavvik er et spredningsmål som forteller noe om avstanden til et gjennomsnittet i en fordeling. Ved å benytte standardavvik og Cohens' D kan vi beskrive et resultats relative avstand til gjennomsnittet sammenlignet med de andre resultatene i en fordelingen.

Mørkegrønn farge signaliserer at resultatet ligger betydelig (minst et halvt standardavvik) over verdien som er satt som tilfredsstillende kvalitet (gjennomsnittet 2015/2016 eller punkt 4 på fempunktskalaen). Resultatet tyder på at et stort flertall av elevene er fornøyde med status på kvalitetsområdet.

Grønn farge signaliserer at resultatet ditt ligger over gjennomsnittet, men innenfor et halvt standardavvik fra verdien som er satt som tilfredsstillende kvalitet (gjennomsnittet 2015/2016 eller punkt 4 på fempunktskalaen). Resultatet tyder på at et flertallet av elevene er fornøyde med status på kvalitetsområdet.

Gul farge signaliserer at resultatet ligger under gjennomsnittet, men innenfor et halvt standardavvik fra verdien som er satt som tilfredsstillende kvalitet (gjennomsnittet 2015/2016 eller punkt 4 på fempunktskalaen). Resultatet tyder på at mange av elevene er fornøyde, men at relativt mange elever ikke er helt tilfreds med status på kvalitetsområdet.

Oransje farge signaliserer at resultat ligger betydelig (minst et halvt standardavvik) under verdien som er satt som tilfredsstillende kvalitet (gjennomsnittet 2015/2016 eller punkt 4 på fempunktskalaen). Resultatet tyder på at relativt mange av elevene er mindre fornøyde med status på kvalitetsområdet sammenlignet med elever i andre skoler og grupper.

Rød farge signaliserer at resultatet ligger langt (minst et helt standardavvik) under verdien som er satt som tilfredsstillende kvalitet (gjennomsnittet 2015/2016 eller punkt 4 på fempunktskalaen). Resultatet tyder på at relativt mange av elevene er misfornøyde med status på kvalitetsområdet sammenlignet med elever i andre skoler og grupper.

3.5 Indikatorveiledning

3.5.1 Karakterpoengsum fra grunnskolen

Karakterpoengsum fra grunnskolen er basert på elevenes karakterpoengsum fra grunnskolen, som inkluderer eksamenskarakterer og standpunktkarakterer i alle fag. Indikatoren viser gjennomsnitt for alle valgte elever - ikke kun inntakselever. Kun elever med en karakterpoengsum fra grunnskolen større enn 0 tas med. Ikke alle elever har en tilgjengelig karakterpoengsum fra grunnskolen. Data importeres fra VIGO.

3.5.2 Sluttet årlig i prosent

Sluttet er en indikator som måler gjennomstrømningen i videregående opplæring og er nært tilknyttet gjennomførings- og frafallsproblematikken. Andelen sluttet beregnes på grunnlag av elevene som er registrert i opplæring per 1.10 hvert skoleår. Indikatoren viser bare til fullføringen av ett skoleår. Data importeres fra VIGO.

3.5.3 Totalt fravær i prosent

Indikatoren viser gjennomsnitt av summen av fraværstimer og fraværsdager omregnet til fraværstimer, delt med antall årstimer for det enkelte utdanningsprogram (se oversikt på UDIRs læreplanssider). Antallet årstimer kan variere utenfor den standardiserte formelen som er brukt. Dette skyldes at utvalget regner med deltids elever og elever som har flere enn det standardiserte timeantallet. Vær oppmerksom på at det mangler fraværinformasjon for noen elever. Data importeres fra VIGO.

3.5.4 Fullført og bestått per år i skole i prosent

Indikatoren viser til andelen elever som fullfører og består et skoleår, av alle elever som er registrert i videregående opplæring per 1.10 hvert skoleår. Det vil si at indikatoren er basert på skoleårsmålinger og ikke på årskull. Elever som har sluttet før 1.10 hvert skoleår er tatt bort. For elever som har byttet skole / utdanningsprogram / klasse internt i fylke gjelder siste registrering. Data importeres fra VIGO.

3.5.5 Gjennomsnittlig karakter for skriftlig eksamen i fellesfag

Indikatoren viser karaktersnitt i skriftlig eksamen for fellesfag. Alle elever er med i datagrunnlaget. Data importeres fra VIGO.

3.5.6 Gjennomsnittlig standpunktskarakter i fellesfag

Indikatoren viser karaktersnitt i standpunkt for fellesfag. Alle elever er med i datagrunnlaget. Data importeres fra VIGO.

3.5.7 Gjennomføring i løpet av 5 år

Figuren viser resultater for alle skoler i skoleårene 09-10, 10-11, 11-12, 12-13. Indikatoren viser andelen elever som har fullført og bestått opplæring etter fem år etter påbegynt opplæring. Med påbegynt opplæring menes de elever som startet i videregående opplæring i valgt skoleår. Eleven telles på den skolen eleven startet i VG1. Telledato er 1.10 hvert år. Data importeres fra VIGO.

4. Data

4.1 Udir.no

Til årets tilstandsrapport har det blitt hentet resultater fra lærlingundersøkelsen, årlig rapport og lærebedriftsundersøkelsen fra en rapport- og bestillingsportal på Utdanningsdirektoratets hjemmeside (udir.no). Tallene for indikatoren mobbet på arbeidsplassen er hentet fra lærebedriftsundersøkelsen på denne portalen. For mer informasjon om brukerundersøkelsene se kap.2 i dette vedlegget.

4.2 Vigo

Vigo er fylkeskommunenes felles administrasjonssystem for forvaltning av videregående opplæring, og Vigo er navnet både på databasen og det interkommunale selskapet som forvalter Vigo-systemet. VigoOpplæring benyttes av fylkeskommunens utdanningsavdeling for forvaltning av fagopplæring og individers rett til videregående opplæring. Vigo iks forvalter VigoSentralbase, programmet VigoOpplæring og ulike nettportaler relatert til VigoSentralbase for lærebedrifter, søkere, skoler og voksne. Vigo.no er adressen til nettportalen for søkere. Når Vigo er oppgitt som kilde er data til tilstandsrapporten hentet fra VigoSentralbase.

4.3 SSB

Tallene for fullført og bestått videregående opplæring 5 år etter påbegynt opplæring i kommunevedlegget er hentet fra offisiell statistikk fra Statistisk sentralbyrå. I selve rapporten er tallene brutt ned på utdanningsprogram. For å oppnå dette må vi hente tall fra fylkeskommunenes kvalitetsportal Hjernen&Hjertet. Tallene fra SSB er regnet ut på en måte som er vanskelig å rekonstruere for andre tallbehandlere. Vi får dermed et avvik fra SSB-tall til H&H tall og tall fra Skoleporten.

4.4 Skoleadministrativt system Extens

Extens er datasystemet som de videregående skolene benytter for å forvalte skoleadministrative oppgaver, bl.a. elever, fag, karakterer og fravær, samt lærere og undervisning. Det leveres elevdata fra Extens til Vigo og ulike typer lærerdata til fylkeskommunens HRM-system. Data synkroniseres og leveres til andre system som SkoleArena (system for føring av fravær, merknader og karakterer for elever - online-synkronisering) og ITS Learning (LMS - uttrekksfiler fra Extens).